

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับการกำหนดวาระสารความขัดแย้งทางการเมืองในเหตุการณ์ พฤษภาคม 2535 ประกอบด้วยแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัยดังนี้

1. ทฤษฎีเรื่อง “การกำหนดวาระสาร” [Agenda Setting] ที่ได้รับการพัฒนาจากงานวิจัยการสื่อสารทางการเมืองของ [Maxwell E. McCombs and Donald L. Shaw] เพื่ออธิบายการให้น้ำหนักและความสำคัญของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ต่อประเด็นความขัดแย้งทางการเมือง ในส่วนที่เป็นการวิเคราะห์จาก ขนาดและเนื้อหาของพาดหัวและภาพข่าวในหน้าหนึ่ง ความถี่และความต่อเนื่องในการนำเสนอ ข่าว บทบรรณาธิการและคอลัมน์ประจำ โดยต้องการที่จะแสดงให้เห็นถึงที่มาของผู้กำหนดวาระสาร และประเด็นใดบ้างในเหตุการณ์ความขัดแย้งที่ได้รับความสนใจจากสื่อที่จะกำหนดให้เป็นความสนใจของผู้อ่านประจำหนังสือพิมพ์ หรือประเด็นใดบ้างที่สื่อถูกกำหนดวาระสารจากสถาบันอื่นๆ

ทฤษฎีนี้จะนำมาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์เรื่องจุดยืนในการเสนอเนื้อหาความขัดแย้งทางการเมือง เหตุการณ์ พฤษภาคม 2535 เพื่อที่จะสรุปในตอนท้ายว่าหนังสือพิมพ์ประชานิยมอย่างหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น ได้พยายามดำเนินการที่จะเป็นผู้นำทางความคิดให้กับผู้อ่านในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์กับสื่อมวลชนไทยได้หรือไม่อย่างไร

ทฤษฎีการกำหนดวาระสาร [Agenda Setting]

ทฤษฎีการกำหนดวาระสารถือกำเนิดขึ้นในปี ค.ศ.1922 โดยนักวิเคราะห์ทางการเมืองชื่อ ลิพพ์แมนและพาร์ค [Lippmann and Park] ต่อมาได้มีผู้นำแนวคิดของทั้งสองคน

นี้มาศึกษาในงานวิจัยทางการสื่อสารทางการเมือง ทำให้แนวคิดเรื่องการกำหนดวาระสารเป็นที่รู้จักแพร่หลายยิ่งขึ้น นั่นก็คือผลงานวิจัยของ แมกซ์เวลล์ อี แม็กคอมส์ [Maxwell E. McCombs] และ โด널ด์ แอล ชอว์ [Donald L. Shaw] ชื่อเรื่อง The Agenda-Setting Function of Mass Media [1972] งานวิจัยนี้ต้องการตรวจสอบประสิทธิภาพของสื่อสารมวลชนในการเสนอข่าวสารข้อมูลการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี ค.ศ. 1968 โดยตั้งสมมุติฐานในงานวิจัยดังนี้ “ถึงแม้ว่าสื่อสารมวลชนจะมีอิทธิพลเพียงเล็กน้อยต่อทัศนคติหรือท่าทีก็ตาม สื่อมวลชนก็ยังมีส่วนในการกำหนดวาระทางการเมือง ซึ่งมีอิทธิพลต่อทัศนคติที่มีต่อประเด็นทางการเมืองนั้นๆ” [McCombs and Shaw, 1972 :177]

เมื่อข่าวเป็นผลผลิตจากสื่อมวลชนที่เป็นผู้กำหนดว่าอะไรเป็นข่าวจากกระบวนการทำงานของกองบรรณาธิการแล้ว ผลจากงานวิจัยนี้ทำให้แม็กคอมส์และชอว์ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการกำหนดวาระทางการเมือง ให้กับผู้อ่านว่า

ในการคัดเลือกหรือ เสนอข่าวสารนั้นบรรณาธิการ เจ้าหน้าที่ห้องข่าวและผู้ประกาศข่าวมีบทบาทสำคัญในการกำหนดความเป็นจริงทางการเมือง ผู้อ่าน ไม่เพียงแต่จะเรียนรู้จากประเด็นข่าวที่เลือกสรรให้ แต่ยังได้รับรู้ถึงความสำคัญของประเด็นข่าวจากความถี่ และการวางตำแหน่งในการนำเสนอ

[McCombs and Shaw, 1972 :176]

การศึกษาการกำหนดวาระสาร นั้นประกอบด้วยการศึกษา 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนแรก[media agenda] เป็นการศึกษาประเด็นหรือเหตุการณ์ในช่วงเวลาหนึ่งที่สื่อมวลชนนำมาจัดลำดับความสำคัญในการถ่ายทอดไปยังผู้รับสาร และเมื่อผู้รับสารได้รับสารนั้นแล้วเกิดความรู้สึกว่าเรื่องนั้นมีความสำคัญดังเช่นที่สื่อกำหนดไว้เรียกส่วนนี้ว่า [public agenda] และส่วนสุดท้ายคือ เรื่องนั้นสามารถได้รับการพิจารณาถึงความสำคัญในระดับนโยบายของชนชั้นนำ[elites]ในสังคม[policy agenda] อย่างไรก็ตามทั้ง public agenda และ policy agenda ต่างก็ได้รับอิทธิพลจาก media agenda และการวิจัยการกำหนดวาระสารที่สมบูรณ์แบบนั้นจะต้องศึกษาจากทั้งสื่อมวลชนและผู้รับสาร ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะพบในการศึกษาการเสนอ

เหตุการณ์การเลือกตั้ง โดยมักจะตั้งคำถามกับการทำงานของสื่อมวลชนว่า การเสนอข่าวสารของผู้สมัครแต่ละคนโดยสื่อมวลชนนั้นมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของประชาชน ที่มีสิทธิในการเลือกตั้งนั้นหรือไม่อย่างไร และเรื่องใดของผู้สมัครรับการเลือกตั้งที่สื่อมวลชนนำมาเสนอเป็นข่าว และทำให้เกิดความนิยมในหมู่ผู้อ่านได้มากที่สุด เช่น นโยบายของพรรค เรื่องส่วนตัวของผู้สมัคร เป็นต้น

สื่อมวลชนจะต้องหาวิธีในการทำให้เรื่องนั้นอยู่ในความนิยมหรือความสนใจของผู้อ่าน ในกรณีของสื่อสิ่งพิมพ์นั้น หน้าที่หนึ่งมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความน่าสนใจกับผู้อ่านมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นขนาดของพาดหัว การเลือกตัวอักษร เนื้อที่ในการนำเสนอ ตำแหน่งของพาดหัวและภาพข่าวที่มีเนื้อหาตอบสนองความสนใจของผู้อ่าน นอกจากนี้ภาษาที่ใช้ในการพาดหัวก็เป็นส่วนเสริมที่สำคัญ ตัวอย่างเช่น การพาดหัวเร้าอารมณ์ เพื่อดึงดูดความสนใจผู้อ่าน และนักสื่อสารมวลชนยังคงต้องคำนึงถึง องศาความเข้มข้นของข่าว ประกอบด้วย :

1. การเพิ่มหรือขยายพื้นที่ในการเสนอข่าวนั้นให้มากกว่าปกติ เช่น การเพิ่มขนาดตัวอักษรที่ทำให้ข่าวนั้นสะดุดตามากกว่าข่าวอื่น
  2. ความถี่ในการรายงานข่าว ความบ่อยครั้งในการนำเสนอเป็นการเน้นย้ำความสนใจกับผู้อ่าน
  3. ระยะเวลาในการนำเสนอข่าว การนำเสนอในระยะเวลายาวนานและต่อเนื่อง ทำให้เหตุการณ์นั้นมีอายุขาวนานและยังอยู่ในความสนใจของผู้อ่าน
- (สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร , 2533 : 147)

นอกจากการนำเสนอด้วยความบ่อยครั้ง การให้ความสำคัญด้วยขนาดพื้นที่และการใช้ภาษาเพื่อสร้างความนิยมในข่าวนั้นแล้ว การไม่นำเสนอและละเว้นการนำเสนอความหลากหลายของข้อมูลข่าวสาร สามารถให้คำอธิบายได้ว่า สื่อกำลังพยายามสร้างค่านิยมหรือความคิดให้กับผู้อ่าน เมื่อความคิดหรือค่านิยมนั้นถูกตอกย้ำและผลิตซ้ำโดยกระบวนการทำงานของสื่อมวลชน จนกลายเป็นรสนิยมของผู้อ่านสื่อก็ทำหน้าที่ใน

การตอบสนองของรสนิยมนั้นอีกครั้งหนึ่ง นั่นก็คือว่าสื่อเป็นทั้งผู้กำหนดรสนิยมและตอบสนองความต้องการของประชาชนที่สื่อได้กำหนดไว้แล้วในขั้นต้น

“วาระทางการเมือง” ที่เป็นเพียงกระแสหลักของความรับรู้ต่อโลก ซึ่งมีขอบเขตจำกัด และได้รับการยอมรับอย่างต่อเนื่องโดยสื่อมวลชน ดังนั้นบทบาทในการกำหนดวาระทางการเมืองจึงเป็นเรื่องของการย้าและผลิตซ้ำ ค่านิยมหลักของสังคม และสกัดกันแนวความคิดวิพากษ์วิจารณ์ออกไป การที่สื่อมวลชนเสนอเรื่องราวโดยการเลือกสรรแล้ว ตลอดจนให้การตีความไปในทางใดทางหนึ่ง ก็เป็นการจำกัดขอบเขตความเป็นไปได้ของความคิดของบุคคลต่อเรื่องนั้น (สายทิพย์ สุดดิพันธ์ , 2535 : 118)

นั่นก็หมายถึงว่าเมื่อสื่อมวลชนเสนอเรื่องราวในแง่มุมเดียว คือเสนอข่าว และแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นที่เป็นข่าวเพียงด้านเดียว ตัวอย่างเช่นการเสนอข่าวประเด็นความขัดแย้งทางการเมือง เรื่องนายณรงค์ วงศ์วรรณถูกกล่าวหาพัวพันค้ายาเสพติดจากสหรัฐอเมริกา ด้วยการสัมภาษณ์แหล่งข่าวส่วนใหญ่จากพรรคการเมืองร่วมรัฐบาลที่สนับสนุนนายณรงค์ วงศ์วรรณมากกว่าแหล่งข่าวอื่นๆ หรือการที่คอลัมน์ประจำส่วนใหญ่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐต่างแสดงความไม่เห็นด้วยกับนายณรงค์ วงศ์วรรณในการรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีด้วยเหตุผลเดียวกันว่า จะทำให้ประเทศไทยเสียภาพพจน์ ตัวอย่างที่ยกมานี้เพื่อจะชี้ให้เห็นถึงบทบาทในการเลือกสรรของสื่อมวลชน ในการจัดความคิดที่แตกต่างไปจากกระแสหลัก

สำหรับการวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้ทั้งด้านบวกและด้านลบของทฤษฎีการกำหนดวาระสาร ในการอธิบายการให้น้ำหนักและความสำคัญในการนำเสนอเนื้อหาความขัดแย้งทางการเมือง เหตุการณ์ พฤษภาคม 2535 ในช่วงเวลา 1 มีนาคม - 30 มิถุนายน ว่าประเด็นใดที่สื่อมวลชนมีการเพิ่มองศาความเข้มข้นในการเป็นข่าว และประเด็นใดที่สื่อละเลย ตลอดจนใครเป็นผู้กำหนดวาระสารซึ่งอาจจะเป็นหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเอง หรือกลุ่มชนชั้นปกครองที่มีบทบาทในทางการเมืองขณะนั้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการศึกษาเรื่อง “หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับการกำหนดวาระสารความขัดแย้งทางการเมืองเหตุการณ์ พฤษภาคม 2535” ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

-งานวิจัยบทบาทของหนังสือพิมพ์กับความขัดแย้งทางการเมือง

-งานวิจัยสื่อมวลชนกับความขัดแย้งทางการเมือง

เหตุการณ์พฤษภาคม 2535

การศึกษบทบาททางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ถึงสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 โดย พรภิรมณ์ เอี่ยมธรรม ในการศึกษาส่วนที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์กับความขัดแย้งทางการเมือง เช่นการต่อสู้ ระหว่างกลุ่ม “หัวเก่า” และ “หัวก้าวหน้า” ภายหลังรัฐประหาร 20 มิถุนายน 2476 และมีการใช้อาวุธเข้าต่อสู้กันจนเกิดเป็นวิกฤตการณ์ ซึ่งเรียกกันว่า “กบฏบวรเดช” ซึ่งเหตุการณ์ทางการเมืองนี้มีผลต่อเสรีภาพในการปฏิบัติงานอย่างมาก หนังสือพิมพ์ถูกควบคุมด้วยการเซ็นเซอร์ ถูกสั่งปิด และนักหนังสือพิมพ์ต้องถูกจับกุมขัง ในกรณีที่มีการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลอย่างรุนแรง ซึ่งรัฐบาลในเวลานั้นมีความเชื่อว่าหนังสือพิมพ์ไม่ได้เป็นมิตรกับฝ่ายรัฐบาล อันเนื่องมาจากข้อเขียนที่โจมตีรัฐบาล และเพื่อความอยู่รอดของหนังสือพิมพ์ การแสดงความคิดเห็นในบทนำและบทความนั้นจะต้องเป็นไปอย่างกว้างๆ หรือเป็นบทความที่ให้ความรู้ในเชิงวิชาการแทน และพรภิรมณ์ ยังได้สรุปการแสดงความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อทางการเมืองว่า ทศนะของรัฐบาลที่มีต่อหนังสือพิมพ์เช่นการมองมีผลต่อการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ให้ยากลำบาก ทำให้หนังสือพิมพ์ต้องคำนึงถึงเสถียรภาพของตนเอง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพื่อมวลชนอย่างเต็มที่ และเป็นไปอย่างระมัดระวัง เพราะหนังสือพิมพ์อาจถูกสั่งปิดได้ ทำให้นายทุนเกิดความไม่พอใจ แม้ว่าผู้นำการเมืองในอดีตจะมีบทลงโทษที่รุนแรงคือการคุมขังนักหนังสือพิมพ์ก็ตาม ปัญหาเหล่านี้ไม่ได้รับ

การแก้ไขให้ดีขึ้นจนกระทั่งปัจจุบัน สื่อมวลชนยังถูกรีดรอนเสรีภาพจากรัฐบาลและเจ้าของหนังสือพิมพ์ที่มีอุดมการณ์ในเชิงธุรกิจต่างกับนักหนังสือพิมพ์ที่ต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อผู้อ่าน นั่นก็คือว่าสื่อมวลชนต้องเผชิญกับความกดดันทั้งจากภายนอกและภายในโรงพิมพ์ ดังนั้นหนังสือพิมพ์จึงต้องพยายามเอาตัวรอดในการทำงานในช่วงเวลาที่เกิดความขัดแย้ง สำหรับงานวิจัยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เหตุการณ์ พฤษภาคม 2535 นั้น สื่อมวลชนเองต่างก็ยอมรับว่าปัจจัยทางด้านธุรกิจคือเจ้าของหนังสือพิมพ์มีส่วนในการนำเสนอเนื้อหา เพราะหนังสือพิมพ์ถือได้ว่าเป็นองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ที่ต้องคำนึงถึงกำไรเพื่อความอยู่รอดขององค์กร และในความอยู่รอดนั้นก็คือการไม่เป็นปฏิปักษ์กับฝ่ายรัฐบาล เพราะถ้าหนังสือพิมพ์ถูกสั่งปิด นายทุนย่อมไม่ยอมเสี่ยงกับการขาดทุน จึงนำมาซึ่งการศึกษาว่าแล้วหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะนำเสนอเนื้อหาเพื่อความอยู่รอดนั้นอย่างไร ซึ่งในส่วนท้ายของการวิจัยคือบทสรุปผู้วิจัยจะได้นำข้อค้นพบจากงานวิจัยของพรภิรมณ์ เอี่ยมธรรมมาอภิปรายให้เห็นภาพการทำงานของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่ชัดเจนขึ้น

งานวิจัยต่อมาของ ระวีวรรณ ประกอบผล เรื่อง “สื่อมวลชนกับวิกฤตการณ์ทางการเมืองในประเทศไทย” ในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเมือง 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 ซึ่งทั้งสองเหตุการณ์มีการใช้ความรุนแรงปราบปรามประชาชน ซึ่งได้ทำการศึกษาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในฐานะตัวแทนของหนังสือพิมพ์แนวนิยม(อ้างอิงในระวีวรรณ ประกอบผล) สำหรับวิกฤตการณ์การเมือง 14 ตุลาคม 2516 นั้นหนังสือพิมพ์ไทยรัฐไม่ได้นำเสนอข่าวและบทวิจารณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์นี้ในช่วงก่อนวิกฤตการณ์ และในระยะวิกฤตการณ์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอข่าว ภาพข่าวและบทวิจารณ์มากขึ้น แต่การแสดงทัศนคติยังเป็นแบบระมัดระวังตัวเพราะรัฐบาลยังมีอำนาจอยู่ และหลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลด้วยการรายงานข้อเท็จจริงในเหตุการณ์และเสนอภาพข่าวของฝ่ายนักศึกษาในการประท้วง และหลังเหตุการณ์หนังสือพิมพ์ไทยรัฐก็นำเสนอมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่ารัฐบาลกำหนดอำนาจสื่อมวลชนถ้าที่จะวิพากษ์วิจารณ์มากขึ้น แต่สิ่งที่ยังคงเป็นเอกลักษณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐก็คือ การคงไว้ซึ่งการเสนอเนื้อหาแบบเจ้าอารมณ์ และตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน และวิกฤตการณ์ 6 ตุลาคม 2519 หนังสือพิมพ์แต่ละ

ฉบับได้แสดงออกซึ่งจุดยืนอย่างชัดเจน ผู้วิจัย(ระวีวรรณ)ได้จัดให้หนังสือพิมพ์ไทยรัฐอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติเป็นกลาง ค่อนข้างเอนเอียงมาทางนิสิตนักศึกษา และยังคงรักษาการเสนอข่าวไร้อารมณ์ พาดหัวตัวโตและใช้รูปภาพขนาดใหญ่ และยังคงเอกลักษณ์เฉพาะตัวเรื่องรูปแบบการนำเสนอ สำหรับงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงการเอาตัวรอดของหนังสือพิมพ์ประชานิยม คือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในช่วงวิกฤตการณ์การเมือง ด้วยการไม่แสดงทัศนคติเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างชัดเจน และพยายามวางตัวเป็นกลางหลีกเลี่ยงการแสดงทัศนคติคัดค้านฝ่ายรัฐบาล จุดนี้เองทำให้หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีประสบการณ์ในการทำงานภายใต้ความขัดแย้งและสามารถเอาตัวรอดได้อย่างดีมาแล้ว การศึกษาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในเหตุการณ์ พฤษภาคม 2535 โดยทราบพื้นฐานทางประวัติศาสตร์การวางตัวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจากอดีตจึงเป็นการยืนยันได้อย่างหนึ่งว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้นมีประสบการณ์และค่อนข้างรู้ทิศทางทางการเมืองในช่วงที่เกิดความขัดแย้งได้ดี

สิ่งหนึ่งที่เหมือนกันระหว่างงานวิจัยของพรภิรมณ์ เอี่ยมธรรม และระวีวรรณ ประกอบผล ที่ผู้วิจัยเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์จุดยืนของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐก็คือ หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จะค่อนข้างระมัดระวังตัวในการแสดงทัศนคติในช่วงที่เกิดความขัดแย้งทางการเมือง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงทัศนคติของหนังสือพิมพ์ ก็คือ เจ้าของหนังสือพิมพ์ การควบคุมจากรัฐบาลด้วยการสั่งปิดหนังสือพิมพ์ การเซ็นเซอร์ทั้งทางตรงและทางอ้อมคือจากตัวหนังสือพิมพ์เอง และความปลอดภัยในการทำงานของนักหนังสือพิมพ์ ซึ่งข้อสังเกตเหล่านี้ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบในการพิจารณาจุดยืนของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองเหตุการณ์พฤษภาคม 2535

งานวิจัยสื่อมวลชนกับความขัดแย้งทางการเมืองเหตุการณ์พฤษภาคม 2535

ลักษณะ คล้ายแก้ว ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การนำเสนอเนื้อหาข่าววิทยุในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ในเดือนพฤษภาคม ศึกษาเฉพาะข่าววิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยและสำนักข่าวไอเอ็นเอ็น” พบว่าการเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองในเดือนพฤษภาคม 2535 ของสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย ภายใต้นโยบายและโครงสร้างของ

องค์กรในฐานะสื่อของรัฐทำให้สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เสนอข่าวแต่ฝ่ายรัฐบาลด้านเดียว ในขณะที่สำนักข่าวไอเอ็นเอ็นซึ่งเป็นของเอกชนได้เสนอข่าวตามหลักอุดมการณ์วิชาชีพในเรื่องความเที่ยงตรงและสมดุล แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในเรื่องนโยบายจากระดับสูงที่เป็นเงื่อนไขในการตัดสินใจของฝ่ายผลิตข่าว อย่างไรก็ตามการเสนอข่าวด้านเดียวของสถานีวิทยุแห่งประเทศไทยนั้น ไม่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้เท่ากับการเสนอข่าวอย่างประนีประนอมของสำนักข่าวไอเอ็นเอ็น ที่พยายามทำเพื่อลดความขัดแย้งแม้จะขัดกับการเสนอข่าวตามหลักวิชาชีพบ้างก็ตาม กล่าวโดยสรุปลักษณะการเป็นเจ้าของสื่อมีอิทธิพลต่อการทำงานของนักสื่อสารมวลชน ที่สังกัดองค์กรนั้นด้วย สำนักข่าวไอเอ็นเอ็นค่อนข้างมีทางออกในการเสนอข่าวสารมากกว่าสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะหยิบยกประเด็นเรื่องการเป็นเจ้าของสื่อ ที่มีอิทธิพลต่อการทำงานของสื่อมวลชนมาอธิบาย กับลักษณะการเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นั่นก็คือว่าระหว่างสำนักข่าวไอเอ็นเอ็น ที่ดำเนินการโดยเอกชนแต่เป็นผู้เช่าสถานีวิทยุ กองพลที่ 1 รักษาพระองค์ ที่ยังยึดหลักการตามอุดมการณ์วิชาชีพในการเสนอข่าว ส่วนสำนักข่าวแห่งประเทศไทยที่เป็นสื่อของรัฐ ได้กลายเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในช่วงเวลานั้น ในส่วนของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐซึ่งอาจจะมีอิสระจากการถูกควบคุมมากกว่า เพราะดำเนินการโดยเอกชนและค่อนข้างมีอิสระมากกว่าสำนักข่าวไอเอ็นเอ็นอยู่แล้วนั้น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะมีจุดยืนตรงไหนระหว่างสื่อของรัฐ และสื่อที่ดำเนินการโดยเอกชนเหมือนกันแต่มีข้อจำกัดในการทำงานมากกว่า

งานวิจัยทั้งสามนี้จะเป็นกรอบในการมองจุดยืนของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ว่าภายในช่วงเวลาที่เกิดความขัดแย้งทางการเมืองนั้น หนังสือพิมพ์สามารถกำหนดจุดยืนของตัวเองได้หรือไม่ว่าจะนำเสนอข่าวสารนั้นเพื่อผู้อ่าน เพื่อรัฐบาล หรือเพื่อความอยู่รอดทางธุรกิจของเจ้าของกิจการ โดยการพิจารณาจากเนื้อหาที่นำเสนอเท่านั้นโดยมิได้ตอบปัญหาว่าทำไมหนังสือพิมพ์ไทยรัฐถึงกระทำเช่นนั้น

ทั้งแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยนำมาใช้ศึกษานี้ เป็นเพียงเครื่องมือ และกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัย โดยในส่วนของแนวคิดนั้นจะเป็นเครื่องมือ ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และสำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะนำมาใช้เป็นแนวทางหรือ กรอบในการศึกษาของงานวิจัย